

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Budgetuppföljning april

Vaggeryds kommun

2023

Antagen av kommunfullmäktige 2023-06-XX

Diariennr. KS 2023/008

Till KS 2023-05-31

VAGGERYDS
KOMMUN

Medborgarcafé
Klevshult 28 novem

Innehåll

Förvaltningsberättelse	2
Utveckling per april och prognos för måluppfyllelse 2023	2
Målprognos för organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser	4
Flerårsöversikt.....	8
Ekonomisk redovisning.....	9
Nämndernas driftsredovisning	12
Investeringsredovisning	18
Exploateringsredovisning	18

Förvaltningsberättelse

Utveckling per april och prognos för måluppfyllelse 2023

Vaggeryds kommun har fyra övergripande mål för hållbar utveckling 2020-2022 samt 2023-2026 som ska hjälpa till att uppnå visionen – *Plats att göra skillnad*, samt bidra till Agenda2030. Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår målen tillsammans.

Utöver de fyra målen för hållbar utveckling finns mål för en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser som summeras i finansiella mål, miljömål samt arbetsgivarmål.

Tabell A.1

KF mål effekt för invånaren enligt ambitionsnivå	2019 nuläge	2020 mål- uppfyllelse	Utveckling 2021 (2020 el tidigare)	2021 Måluppfyll else	2022 utveckling per april	2022 Måluppfyll else	2023 enligt nämnder /bolag utveckling per april	2023 Prognos
KF1 Hållbar samhälls- utveckling	Delvis bra nuläge	Uppfylles delvis	↗	Uppfylles delvis	➔	Uppfylles delvis	↗ ↘	Uppfylles delvis
KF2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning	Delvis bra nuläge	Uppfylles delvis	↗ ↘	Uppfylles delvis	↗	Uppfylles delvis	↗	Uppfylles delvis
KF3 Kultur, fritids- /friluft-utbud och folkhälsa	Delvis bra nuläge	Uppfylles delvis	↗	Uppfylles delvis	↗	Uppfylles delvis	↗ ↘	Uppfylles delvis
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Bra nuläge	Uppfylles	↗ ↘	Uppfylles delvis	↗	Uppfylles delvis	↗	Uppfylles delvis

Tabell B

Nämnders och bolags bidrag	Prognos Måluppfyllelse 2023			Utveckling per april 2023			Förändring i måluppfyllelse / Utveckling från 2022-april 2023			Totalt antal
	Uppfylles ej	Uppfylles delvis	Uppfylles	Negativ utveckling	Delvis god utveckling	God utveckling	Negativ förändring	Oförändrat	Positiv förändring	
<i>Enligt nämnders och styrelser bedömning</i>				↘	➔	↗	↘	➔	↗	
KF1		5	4		7	2	1	5	3	9
KF2	1	4	7		5	7	1	8	3	12
KF3		5	5		4	6	1	7	2	10
KF4		5	5		7	3	1	9		10
Totalt antal	1	19	21	0	23	18	4	29	8	41
Totalt andel %	2,4 %	46,3 %	51,2 %	0,0 %	56,1 %	43,9 %	9,8 %	70,7 %	19,5 %	

Målen mäts i **effekt för invånaren enligt en uppsatt ambitionsnivå** (Tabell A) med delmål kopplade till politiskt styrda mätområden. Varje mätområde följs upp med en eller fler indikatorer. Resultat för indikatorer summeras till resultat för mätområden, sedan delmål och vidare upp till det övergripande fullmäktigemålet. För tertialrapport 1 per april finns ännu inga indikatorer klara och prognosen bygger på nämndernas och bolagens prognoser. **Nämndernas och bolagens bidrag** bedöms av respektive nämnd/styrelse och summeras här. (Tabell B)

Prognos för 2023, baserat på verksamheternas beskrivning av utveckling fram till april och förutsättningar för året:

KF1. Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen: Prognos: *Uppfylles delvis*

KF2. Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet: Prognos: *Uppfylles delvis*

KF3. Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa: Prognos: *Uppfylles delvis*

KF4. Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka: Prognos: *Uppfylles delvis*

Tillväxttakt, prisökningar, ränteläge, material- och energitillgång samt personalförsörjning påverkar nämndernas prognos för måluppfyllelse.

Kommentar kring utveckling per april och prognos för måluppfyllelse 2023

Översiktsplanarbetet följer enligt plan med en utställning och en kulturmiljöplan är framtagen och under politisk hantering. Reviderad lekplatspolicy förväntas bli antagen och en ny avfallsplan för GGVV förväntas antas av medlemskommunerna under hösten. Detaljplaneringen har t.o.m. april 2023 givit planberedskap för 25 bostäder antagna (Detaljplanen för Smultronet har fått laga kraft 2023). För helåret 2023 beräknas detaljplaner för ytterligare 300 bostäder ha antagits. Målet är detaljplaner för 150 bostäder/år, och det kommer uppnås under helåret. Markanvisning Östra strand pågår och det har skett tomtsläpp vid Södra Sörgården och för bostäder i Hok.

Tekniska nämnden beräknar att under året blir 12 nya villatomter på Sörgårdsområdet i Skillingaryd klara för bostadsbyggnation liksom 10 nya villatomter och 4 större ytor för markanvisning i Hok beräknas bli klara för bostadsbyggnation. Bostadsbyggandet i sig har bromsat in. 7 bostäder är slutförda under första delen av året, och bygglovsansökningar har minskat med ca 25 %. Kostnadsökningar har inneburit att nyproduktion inom kommunalt bostadsbyggande inte kunnat påbörjas. En stor skillnad mot tidigare är dock att VSBo nu har flera projekt som skulle kunna starta om kostnadsläget var annorlunda. Etableringstrycket är fortsatt högt, det kommer fortfarande in ca 1-2 nya etableringsförfrågningar i veckan. Det är ont om kommunal attraktiv verksamhetsmark, men det finns ett antal privata aktörer som kan erbjuda mark.

Nya Sörgårdsskolan, nya Götafors beräknas tas i bruk under året liksom att Fenix 2 kommer vara återställd och tagen i bruk. Barn- och utbildningsnämnden ser fram emot invigningar av dessa skolor. Förskolor har eller kommer att renoveras under året liksom att konkreta planer finns för flera skolbyggnationer, även om det finns många tillfälliga byggnader i framförallt Vaggeryds tätort. Inom VEAB beräknas bolaget följa fastslagen affärsplan.

Teknisk nämnd beräknar att vid året slut trafikeras separerad gång-och cykelväg mellan Skillingaryd och badplatsen vid Linneshöjden utmed väg 806 samt att egen regi verksamhet av fastighetsskötseln kommer vara igångsatt. Vid årets slut ska framtida strategier över vårdcentralens byggnad i Skillingaryd vara överenskomna.

Näringslivsundersökningar visar goda resultat, där 2022 års Insikt presenterades i april med samma höga betyg som 2021. Barn- och utbildningsförvaltningen nämner att ett bra samarbete med näringslivet medfört nya steg kopplat till partnerskap och att studerande som lämnar utbildningen kommer ut i arbete eller studier.

Barn- och utbildningsförvaltningen lyfter också att efter förra årets kraftiga nedgång i examensresultat för årskurs 9 har en rad olika insatser genomförts. De svaga terminsbetygen för HT 22 har till viss del åtgärdats men inte till den grad som önskats. Prognosen idag ligger på att examensresultaten för år 9 kommer ligga under riksgenomsnittet. Övriga resultat såsom nationella prov år 3, betyg i år 6 samt gymnasiets olika indikatorer ligger i linje med eller över riksgenomsnittet. Det är också fortsatt problem med att skolnärvaron är på en lägre nivå än före pandemin samt att det fortsatt är för stora skillnader i resultat och förutsättningar mellan våra förskolor och skolor

Arbetslöshet och särskilt ungdomsarbetslöshet har sjunkit, även om det syns en viss mindre uppgång sista delen av kvartalet, och är något osäkert under resten av året. Antal varsel varierar beroende på bransch. Vaggeryds kommun är i dagsläget under läns och risknivå. Vad gäller försörjningsstöd är det också lågt idag jämfört med län och rike.

Kostverksamheten inom skolan utvecklas starkt där eleverna har en aktiv och drivande roll och hela personalgruppen arbetar aktivt för att möta eleverna i målsättningarna att både få en god, näringsriktig och mättande skolmåltid.

Ett bidrags- och bokningssystem förväntas underlätta föreningarnas arbete med bidragshantering och ett samarbete är startat mellan AME och biblioteken, som är finansierat av Länsstyrelsen där medborgarservice erbjuds.

Verksamheterna inom socialförvaltningen arbetar med aktiviteter och inriktningar inom ramen för socialnämndens utvalda kvalitetsindikatorer vilka förväntas bidra till positiv måluppfyllelse för verksamhetsåret 2023

Krisberedskap och återuppbyggnaden av ett civilt försvar har hamnat allt mer i fokus och här har räddningstjänsten en central roll i kommunen. Detta arbete har en positiv effekt på alla 4 mål. Rekrytering av två medarbetare har skett under början av året. Förstärkning inom olycksförebyggande- och säkerhets-/beredskapsfunktionerna skapar bättre förutsättningar för övnings-/utbildningsverksamheten och förvaltningens arbete med att skapa goda förutsättningar för brandmännens arbetssituation, vilket gör att förvaltningen beräknas uppnå alla fyra nämndmål under året

Målprognos för organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser

Finansiella mål

Prognosen för de finansiella målen bedöms delvis uppfyllas: Soliditeten nås. Resultatmålet uppfylls inte. Budgetföljsamheten i nämnderna nås enligt prognoser i första tertialet.

Mål för arbetsgivarpolitiken

I personalredovisning redovisas tillsvidareanställd personal enligt allmänna bestämmelser (AB). Timavlönade ingår inte, inte heller förtroendevalda. Vilande anställningar ingår inte i siffrorna. Skillnad görs mellan anställda och anställningar. Med anställningar avses befattningar och med anställd avses person.

I redovisningen ingår nu Socialförvaltningen som ersätter den tidigare organisationen med vård- och omsorg och individ- och familjeomsorg. De personer som arbetar 100 procent av normal arbetstid redovisas som heltid och de med en faktisk sysselsättning mellan 1-99 procent om deltid.

Personalvolym, uppdelad per förvaltning

Vaggeryds kommun hade den 30 april 2023, 2022, 2021 (2020),

Tabell 1: Antal anställda per förvaltning:

Förvaltning	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Kvinnor	Män	Årsarbetare
Barn-och utbildningsförvaltning (BUN)	560 555 512 (537)	85 98 130 (124)	645 653 642 (661)	539 538 523 (555)	106 109 113 (106)	623 632 620 (623)
Socialförvaltning (SOC)	428 396 392 (369)	32 57 58(51)	454 39 (420)	421 414 405 (386)	39 41 45 (34)	430 414 4 04 (388)
Kommunledningskontor ink. Räddningstjänst (KLK)	77 82 74 (81)	6 4 2(4)	84 86 76 (85)	53 54 47 (53)	31 32 28 (32)	83 84 76 (84)
Tekniska förvaltningen (TEK)	38 34 35 (31)	2 3 2(2)	40 37 37(33)	10 10 11(7)	28 27 26 (26)	38 36 36 (32)
Kultur- och fritidsförvaltning (KoF)	28 31 30 (29)	9 5 4(6)	37 36 34 (35)	25 22 22 (21)	12 14 12 (14)	31 29 (30)
Miljö-och byggförvaltning (MoB)	11 9 12 (12)	0 0 1 0	11 9 12 (12)	6 5 8 (8)	5 4 4 (4)	9 12 (12)
VK	1107 1055 (1059)	167 196 (216)	1274 1251 (1246)	1043 1016 (1018)	213 228 (219)	1206 1177 (1166)

Antalet årsarbetare motsvarar tjänstgöringsgrad omräknat till heltid.

Av kommunens tillsvidareanställda är ca 82% kvinnor och 18 % av män, ingen förändring jämfört med föregående år. Fördelningen mellan kvinnor och män varierar stort mellan förvaltningarna. Socialförvaltningen har den högsta andelen kvinnor ca 89% medan tekniska har den lägsta andelen på 27 % vilket dock är en ökning med 8%.

Tabell 2: Heltid/deltid per kön och anställningsform (2022-04-30)

Kön	Deltid	Heltid	Totalt
Kvinnor	227	844	1071
Män	24	208	232
Totalt VK	251	1052	1303

Av tillsvidareanställda män arbetar 90 % heltid, motsvarande för kvinnor har ökat från 69% 2019 till 74% 2023

Ålder

Vi har blivit lite yngre i Vaggeryds kommun medelåldern är nu 44 år mot tidigare 45 år.

Arbetsmiljö och hälsa

I januari fick vi en bra årlig uppföljning av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete under 2022 efter att ha bytt arbetsmetod.

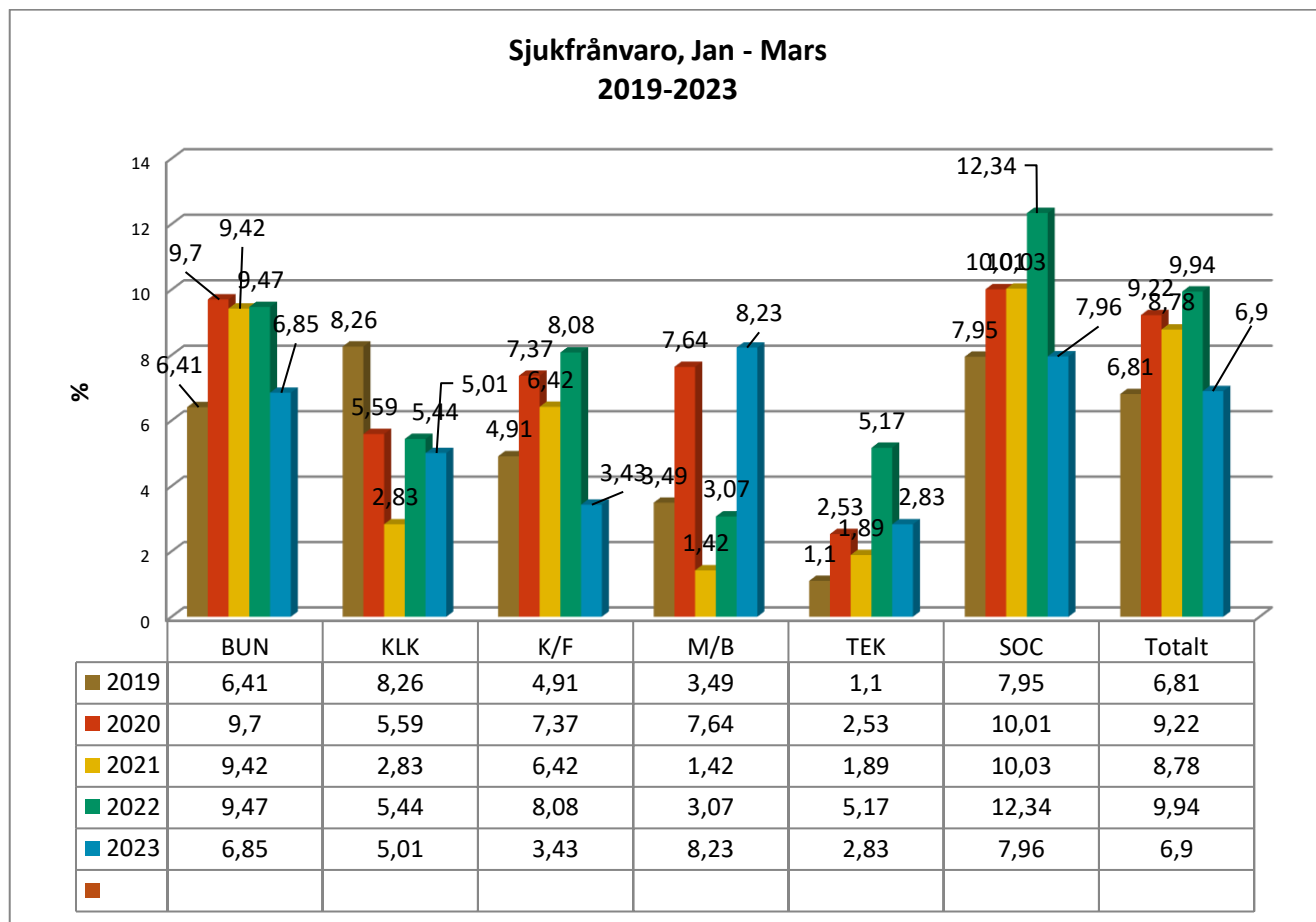
Systematiskt arbetsmiljöarbete är ett lagstyrt kvalitetsarbete och utvärderingen visar att förvaltningarna har ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

En god arbetsmiljö kommer att vara en viktigt framåt då vi står inför en kompetensutmaning.

Sjukfrånvaro 2023-03-31

Det syns tydligt att vi lämnat pandemin och börjar återgå till mer normala nivåer. Efter jämförelse med våra grannkommuner i GGVV ligger vi för närvarande lägst med sjukfrånvaro under årets tre första månader

Tabell 5: Sjukfrånvaro per förvaltning:

Personalförsörjning

Kompetensförsörjning kommer att vara ett mycket viktigt område framåt för kommunen. Det finns fortsatt grupper som är, svåra i varierande grad, att rekrytera som sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, socialsekreterare, vissa lärarkompetenser men under årets första månader ser vi också att antalet sökande till vård och omsorg minskat. Tydligas ser vi detta inför sommarens semesterbemanning där antalet sökande ligger på en lägre nivå och det är svårt att bemanna alla verksamheter fullt ut.

Mål för det interna miljöarbetet

Allt strategiskt miljöarbete i Vaggeryds kommun utgår från Vaggeryds kommuns miljöprogram 2022-2025 som är beslutat av kommunfullmäktige. Programmet är styrande för kommunens samtliga verksamheter och de kommunala bolagen. Det vill säga alla måste rätta sig efter de strategier, mål, riktlinjer och åtgärder som anges här. Miljöfrågorna är en del av alla nämnders och kommunala bolags ordinarie arbete och inget som kan ligga vid sidan av. Miljöarbetet är en naturlig del i alla verksamheter till nytta både för det interna miljöarbetet och den strategiska samhällsutvecklingen. Planering- och redovisningscykeln (budgetarbetet) är ett av verktygen för att gå från ord till handling.

Tertial 1 2023

Prognosen för målen för det interna miljöarbetet är att de delvis kommer att uppfyllas under 2023. Nedan redovisas olika aktiviteter som genomförts för de tre målområdena Hållbara transporter och resor, Hållbar samhällsplanering och bebyggelse och Hållbara gröna och blå miljöer.

Hållbara transporter och resor

Vi vet redan nu att vissa mål kommer att få negativt resultat under 2023. Till exempel andelen fossilfria fordon kommer att minska 2023 från 2022 p.g.a. den upphandling av hybridbilar som socialförvaltningen genomfört. Det riskerar också att få en negativ effekt på målet om att minska växtgasutsläppen från våra transporter då fler mil kommer att köras på bensin än innan. Under perioden januari-april så var andelen personbilar 19 % och andelen lätta lastbilar var 5,6 %. Målet är att andelen personbilar ska vara 75 % och andelen lätta lastbilar 20 % till 2025. Till 2025 ska även andelen utryckningsfordon/arbetsmaskiner vara 5 %. Under första tertialen 2023 fanns inga fossilfria utryckningsfordon eller arbetsmaskiner.

Några aktiviteter som gett positiv effekt på målområdet är att det under första tertialen genomförts ett en upphandling av sand och bergkross. I upphandlingen ställdes det krav på transporter som lägst ska uppfylla Euro klass V och att tillägg utgår om entreprenören uppfyller Euro klass VI.

Hållbar samhällsplanering och bebyggelse

Solcellsanläggningar har satts upp på nybyggnationen av Sörgårdsskolan.

Kostenheten inom socialförvaltningen har påbörjat ett pilotprojekt med förbättrad måltidsmiljö på Sörgården. Genom finare dukning, musik och ljusterapilampor vid borden ser man en ökad mängd mat som äts upp och att brukarna sitter längre tid vid bordet. Även barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat med en förbättrad måltidsmiljö där man på Hjortsjöskolans spelar musik i matsalen.

I två ärenden om markanvisningar har olika miljökrav såsom gröna utemiljöer, ekosystemtjänster och hållbara resor vägts in som en aspekt vid val av tilldelning.

Hållbara gröna och blåmiljöer

Under första tertialen har bland annat detaljplanen och gestaltungs-förslaget för Östra strand skickats ut på granskning. I gestaltungs-förslaget för grönområdet vid Östra strand har stor hänsyn tagits till befintlig natur och för att stärka miljöer för till exempel insekter och fladdermöss.

Arbetet med att stärka gräsmarkerna fortsätter även under januari-april. Bland annat så har en naturvårdsbränning utförts av Länsstyrelsen vid Fåglabäck för att gynna backsippan.

Skyltar om allemansrätten har tagits fram och satts upp vid populära platser i kommunen. I Vaggeryd har det inom projektet Vattennära mötesplatser satts upp skyltar som berättar om kulturella ekosystemtjänster och hälsa.

Miljöriktlinjerna

Nedan redovisas vad varje förvaltning har gjort för att arbeta mot de fyra miljöriktlinjerna. Tekniska nämnden och VSBo har inte redovisat något arbete i denna första tertialrapportering.

Spara energi

Kultur- och fritidsnämnden har investerat i ny belysning på bandybanan i Vaggeryd som har varit i drift sedan årsskiftet. En åtgärd som på årsbasis minskar elförbrukningen med cirka 17 000 kWh. Åtgärden bidrar även till minskat koldioxidutsläpp.

Vaggeryds energis arbete är helt fokuserat på att stödja kommunen i att skapa en hållbar tillväxt. Bolaget kommer genomföra omfattade investeringar i nya produktionsanläggningar för att kunna leverera hållbar energi till företag och privatpersoner.

Miljöanpassa transporterna

Räddningstjänsten har fortsatt fokus på att nyttja digitala mötesformer där det är lämpligt för att minska på antalet transporter. Räddningstjänsten erbjuder medarbetare möjlighet att åka kollektivt mellan tätorter för att minska antalet bilresor. Vid räddningsinsatser är skyddet av miljö en av tre viktiga aspekter som alltid tas hänsyn till, de övriga är liv och egendom.

Under vintern 2023 utrustades elcyklarna som kommunstyrelsen lånar ut med vinterdäck för att möjliggöra vintercykling. I Skillingehus har sortering av matavfall i personalmatsalen införts.

Upphandla och köp in med hänsyn

Ingen nämnd har redovisat något arbete kring miljöriktlinjen upphandla och köp in med miljöhänsyn.

Källsortera, återanvänd och förebygg avfall

Barn- och utbildningsnämnden arbetar med miljömålen med ett särskilt fokus kring matsvinn inom kostverksamheten som fortlöper på ett positivt sätt.

Övrigt

Miljö- och byggnämnden arbetar med att ta fram en handlingsplan över förorenade områden inom kommunen pågår. Miljöarbete är något som miljö- och byggförvaltningen jobbar med i det dagliga arbete.

Socialnämnden arbetar löpande med olika åtgärder kopplat till kommunens övergripande miljöprogram. Ett omtag är nödvändigt och ett arbete är påbörjat för att integrera miljöarbete i övrigt kvalitetsarbete.

Summering målprognos för organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser

Prognosen för de finansiella målen bedöms delvis uppfyllas:

Soliditeten nås. Resultatmålet uppfylls inte. Budgetföljsamheten i nämnderna nås enligt prognoser i T 1 an.

Prognos för målen för arbetsgivarpolitiken är att de delvis uppfylls.

Prognosen för målen för det interna miljöarbetet är att de delvis kommer att uppfyllas under 2023

Flerårsöversikt

I kommunens flerårsöversikt mäter vi väsentliga nyckeltal kopplat till kommunens finansiella stabilitet. Jämförelsen redovisar den senaste 12-månadersperioden och har sin utgångspunkt sista april varje år. Jämförelse mellan 2019-04 och 2020-04 påverkas av att Vaggeryds Elverk övergått från driftsformen kommunal förvaltning till dotterbolag under Vaggeryds Energi AB. Elverkets balans och resultaträkning finns således inte i utfallet 2020-04.

Nyckeltal för Vaggeryds kommun, budgetuppföljning per april, mnkr

Nyckeltal	2023-04	2022-04	2021-04	2020-04	2019-04
Externa intäkter	409	397	361	330	341
Externa kostnader	388	359	341	339	329
Resultat april	+21,5	+38,9	+20,2	+15,6	+12,1
Prognos helår	+30,0	+30,0	+27,0	+32,0	+17,0
Tillgångar	1 628	1 609	1 533	1 499	1 337
Skulder och avsättningar	780	828	834	880	609
Eget kapital (inkl ansvarsförb.)	848	781	698	619	624
Soliditet (inkl ansvarsförb.)	43,0 %	35,0 %	33,0 %	27,8 %	31,4 %
Nettoinvesteringar	47	15	7	44	82
Exploateringsredovisning	-0,3	-29	-32	1	24
Avvikelse drift nämnder april (april utfall inte prognos)	-3,5	-0,9	+1,7	-16,9	+2,0
Nettokostnadskvot (utfall)		97,2 %	93,2 %	103,2 %	95,8 %
Totala skatteintäkter och skatteutjämning	338	323	305	278	267
Långfristiga lån	380	530	530	555	395
Antal invånare	14 859(mars)	14 800	14 596	14 345	14 047

Not: År 2020 resultatet inkl. reavinst bolagisering Elverk 25 mnkr. Exploateringsredovisning (minustecken) betyder att verksamheten har ett nettoöverskott (inkomster högre än utgifter).

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i mkr	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse budget mot prognos	Budget per april 2023	Nettoutfall per april 2023	Avvikelse utfall mot budget per april 2023
Verksamhetens intäkter	208,4	208,4	0,0	68,6	93,5	-25,0
Verksamhetens kostnader	-1 121,0	-1 135,3	-14,3	-376,5	-389,7	13,2
Avskrivningar	-56,0	-56,0	0,0	-18,7	-18,9	0,2
Verksamhetens nettokostnader	-968,6	-982,9	-14,3	-326,6	-315,0	-11,6
Skatteintäkter	744,5	755,6	11,1	248,2	249,6	-1,4
Generella statsbidrag och utjämning	254,0	254,0	0,0	84,7	87,9	-3,2
Verksamhetens resultat	29,9	26,7	-3,2	6,2	22,4	-16,2
Finansiella intäkter	5,0	5,0	5,0	0,4	0,4	1,2
Finansiella kostnader	-4,9	-4,9	-4,9	-1,6	-1,3	-0,3
ÅRETS RESULTAT	30,0	26,8	-3,2	6,3	21,5	-15,3

Konjunkturen – samhällsekonomisk utveckling

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett samhällsekonomiskt scenario som följer utvecklingen globalt och i Sverige.

SKR bedömer att inflationen är på väg ner och en prisstabilisering kan vara möjlig. Inflationen är dock hög ännu och utgör en osäkerhetsfaktor allmänt och speciellt för pensionskostnaderna som förväntas vara höga under två år. Detta då pensionssystemet har ändrats och att det följer prisbasbeloppet som ökar med inflationen.

Den ökande räntan medför högre kostnader framöver för kommunen som hittills haft mycket låga räntor. Driftkostnader i form av räntor måste finansieras i takt med de investeringar som görs. I kommunens plan för kommande år planeras för stora investeringar vilket medför att låneskulden ökar. Nästa år väntas en svagt ökad efterfrågan i ekonomin vilket gör att räntepåverkan kan komma att minska.

Arbetslösheten bedöms öka både 2023 och 2024 men därefter minska igen. Detta kan innebära att kostnader för det ekonomiska biståndet ökar. Kostnaderna i Vaggeryd är än så länge låga.

Skatteunderlaget förväntas inte utvecklas positivt förrän 2025. Kommunen har svåra avvägningar att göra mellan att anpassa sig till svagare ekonomi på kort sikt och den kompetensbrist som råder.

Sedan kommunens budget beslutades har prognoserna blivit starkare vad gäller skatteintäkterna. Skälet i denna ökning jämfört februari prognosen är framförallt SKRs bedömning av löneökningstakten på den svenska arbetsmarknaden för perioden 2023-2025. Detta påverkar lönesumman samt det kommunala skatteunderlaget.

Att verksamheternas kostnader ökar jämfört budget har koppling till dels nämndernas prognoser, där inflationen är huvudsaklig förklaring.

Inflationspåverkan nämnder

Kommunstyrelsen

Prisökningar påverkar även kommunstyrelsens verksamhet.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens kostnader för att bedriva framförallt utryckningsverksamheten påverkas av de generellt sett höjda prisnivåerna. Det har skett tydliga kostnadsökningar på annan teknisk utrustning och insatsvaror som räddningstjänsten

är beroende av för att bedriva verksamheten. Prisökningarna bedöms variera mellan 0% och 40%, vissa specialprodukter har högre prisökningar. Detta kan i sin tur bero på energikrävande framställning (t ex absorberingsmedel) till fortsatta svårigheter med leveranskedjor som driver priserna. Prisökningarna på drivmedel tycks för tillfället stannat av vilket ur ekonomisk synpunkt är positivt.

De inflationsdrivna kostnadsökningarna för räddningstjänsten prognosticeras till minst 100 tkr för helåret 2023. Dessa inflationsdrivna kostnadsökningar kan kortsiktigt hanteras genom senareläggning av vissa inköp och begränsningar i uttag av personaltid på beredskapspersonalen. På längre sikt behöver andra åtgärder vidtas.

Teknisk nämnd

Tekniska nämndens inflationspåverkan är hög och påverkar möjligheten att hålla budget. Inflationen påverkar också kostnader för investeringar inom nämnden som behöver hanteras.

Under 2023 kalkyleras inflationen för den tekniska driftverksamheten täckas ekonomiskt av det statliga el-bidraget till företag som går att söka efter den 30:e maj, bidraget motsvarar ca 4 500 tkr för hela tekniska förvaltningen. 2024 kommer tekniska nämndens verksamheter inflationspåverkas för både 2023 och 2024. Nämndens äskande för skattefinansierat, vatten- och avloppstaxa och hyreshöjningar har tagit höjd för denna effekt.

Ökade energikostnader påverkar direkt och indirekt i form av varor, material och tjänster som innehåller el och drivmedel inom de tekniska verksamheterna. Kostnadsökningarna för egna elinköp mildras av tekniska nämndens inköpsmodell där 80 % av volymen prissäkras 0-36 månader innan leverans. Inköpsavtalet har ett positivt utfall på 979 tkr t.o.m. april. Utfallet har reglerats ut till respektive elanslutning inom sina programområden

Miljö- och byggnämnd

Risk för minskad byggnation på grund av högre materialpriser, ränteläge samt inflation. Ser vi till antalet bygglovsansökningar har vi minskat ca 25% på inkomna ärenden under 2023 mot samma period 2022

Barn- och utbildningsnämnd

Det är två program inom BUN som berörs extra hårt av inflationspåverkan. Kostens livsmedelspriser fortsätter att stiga under 2023. Vi ser inte att vi kan hålla budget på detta område utan att göra dra ner avsevärt på kvaliteten på serverade måltider inom vår verksamhet. Prognos för 2023 är att kostnaden för livsmedel kommer att överstiga budget med 1400 tkr. Programmet för Skolskjuts har i avtal med leverantören en indexering på ett antal faktorer, däribland bränslepris. Det höjda bränslepriset gör att indexet stiger mer än beräknat under 2023 och vi lägger en prognos på att kostnaden under 2023 kommer att gå över budget med 700 tkr.

För övriga program finns en generell inflationspåverkan över hela linjen. Produkter så som datorer, städmaterial och pappersvaror har stigit i pris. Dessa kostnadsökningar är kännbara för organisationen men kan i större utsträckning täckas med kostnadseffektiviseringar.

Kultur- och fritidsnämnd

Under inledningen av året har vi inte sett samma radikala inflationspåverkan som under stora delar av förra året, till stor del beroende på lägre energipriser. En annan aspekt kan vara att verksamheterna börjat hitta sätt att förhålla sig till de högre priserna och kan ta in förutsättningarna i planeringen på ett bättre sätt jämfört med föregående år. Vi ser dock fortsatta prisökningar på insatsvaror som påverkar både egna verksamheter samt föreningslivet. Totalt bedöms en inflationspåverkan motsvarande cirka 75 000 kr för helåret

Socialnämnd

Inflationen påverkar kostverksamheten med ökade kostnader för livsmedel (17,5%). Ökade kostnader för drivmedel inom samtliga verksamheter (10 %) samt ökade räntekostnader för samtliga leasade bilar med 2,73% jämfört med föregående avtal. Den sammantagna prognosen för inflationspåverkan uppgår till -1 000 tkr för 2023. Inflationen är på väg ner vilket ger en osäker årsprognos, dock ses inte räntorna minska

VEAB

Inflationen har kraftigt påverkat bolagets inköspriser för bränsle. Bränsleupphandlingar som genomförts för eldningssäsongen 2023/2024 innebär en ökad bränslekostnad om ca 60% jämfört med tidigare år. Detta kommer påverka bolagets lönsamhet negativt samtidigt som det kommer innebära kännbara höjningar av våra kunders värmekostnader. Priser på övriga insatsvaror har också ökat. Dock ej i samma utsträckning som bränslekostnaderna.

VSBö

Kostnadsökningar har inneburit att nyproduktion inte kunnat påbörjas. En stor skillnad mot tidigare är dock att VSBö nu har flera projekt som skulle kunna starta om kostnadsläget var annorlunda. I dagsläget är tidigare investeringsstöd borta, inflationen har inneburit kraftiga indexökningar och diverse reservationer på redan höga produktionskostnader. Och framför allt har räntorna stigit kraftigt. En lägenhet som för ett drygt år sedan hade fått en hyra på 8,5 tKr i månaden skulle idag, med en rimlig kalkyl, kosta minst 15,5 tKr. En hyresnivå som inte är gångbar i Vaggeryds kommun.

SÅM

Vi ser att inflationen har bromsats upp och därför förväntas även prisökningarna att bromsas upp under 2023. Ränteökningar har dock redan skett i högre utsträckning än vad SÅM förväntat sig vilket medför negativ påverkan på utfallet. Lågkonjunkturen medför även mindre mängder i sopkärlen och in på våra anläggningar vilket förväntas medföra en positiv påverkan på utfallet.

Insamlingsuppdraget för kärl och container kommer stiga med 5,9% efter avtalsenlig indexjustering vid halvårsskiftet.

Nämndernas driftsredovisning

Nedan återfinns en sammanställning över nämndernas budget, prognos och utfall.

Belopp i Mkr	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse budget mot prognos	Inflationspåverkan helår	Budget per april 2023	Nettoutfall per april 2023	Avvikelse utfall mot budget per april 2023
Kommunstyrelsen	83,7	83,6	0,1		27,7	30,2	-2,5
Räddningstjänst	14,6	14,6	0,0		4,8	4,8	0,0
Valnämnd	0,3	0,0	0,3		0,1	0,0	0,1
Revision	0,9	0,9	0,0		0,3	0,2	,1
Överförmyndare	1,4	1,4	0,0		0,5	0,2	0,3
Teknisk nämnd	38,9	39,3	-0,4	0,1	13,0	20,5	-7,6
Kultur- och fritidsnämnd	34,9	35,0	-0,1	0,1	11,6	11,5	0,0
Barn- och utbildningsnämnd	472,0	475,1	-3,1	2,1	159,1	159,8	-0,7
Socialnämnd	302,8	302,8	0,0	1,0	103,4	98,9	4,6
Miljö- och byggnämnd	6,0	6,1	-0,1		1,8	2,0	-0,2
Summa	955,5	958,8	-3,3	3,3	322,3	328,2	-5,9

Nämndernas prognoser för helåret indikerar ett samlat underskott om 3,3 mnkr. Inflationens påverkan på nämndernas prognos för helåret utgör den huvudsakliga orsaken (3,3 mnkr). VA utgör 2,1 mnkr och fastighet 2,2 mnkr. VA finansieras via taxor och fastighet via hyror.

Nedan följer en sammanställning av respektive nämnds ekonomiska rapportering.

Valnämnd

I nuläget beräknas att få överskott på 300 tkr. 2023 är inte något val utan bara förberedelse för EU-val 2024.

Kommunrevision

För revisionen beräknas ingen ekonomisk budgetavvikelse för år 2023.

Överförmyndarverksamhet

Beräkningen är att verksamheten kommer att hålla budgeten för året.

Kommunstyrelsen

100 Politisk verksamhet

Arvoden och utbildningskostnader för kommunfullmäktige över stiger budget under årets första månader. Budget för helår beräknas inte räcka.

136 Arbetsmarknad

Arbetsförmedlingens reformering har medfört att intäkterna från Arbetsförmedlingen ligger på en lägre nivå än tidigare, och ny tjänst från Arbetsförmedlingen som planeras träda i kraft i slutet av året kommer eventuellt minska inflödet ytterligare, då den riktar sig till den målgrupp som nu remitteras till oss. Den lokala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen gäller en begränsad målgrupp. Andelen deltagare i verksamheten som Arbetsförmedlingen numera lämnar ersättning för, minskar. Tillika gäller detta grad av finansiering av arbetsmarknadspolitiska anställningar. Arbete med välfärdsanställningar och introduktionsanställningar pågår.

Programområdet 136 Arbetsmarknad förväntas följa budget.

170 Samhällsutveckling

Budgeten beräknas överskridas med ca 250 tkr. Flera osäkerhetsfaktorer gör dock att kostnader och intäkter för samhällsutveckling är svåra att prognostisera. Det är hög belastning på planarbetet och det är därför osäkert dels vilka utredningskostnader som det kan medföra, dels när de olika planerna kan bli klara och därmed börja ge intäkt i form av planavgifter vid tomtförsäljning.

752 Ekonomiskt bistånd

Består av både bidrag till enskilda samt personalkostnader. Utfallet för bidrag till enskilda är 2 198 tkr. Kommunen har fortfarande låga kostnader jämfört med övriga kommuner. Antalet bidragshushåll går succesivt ner. I månadsstatistiken som går att jämföra med övriga kommuner så har Vaggeryd 69 hushåll som fått bistånd. Det motsvarar 29 % minskning från samma period 2022. Länets snitt minskar också men då 7 %. Belopp per invånare i kommunen har också minskat med 26 % medan länets resultat har en ökning med 1 %. Vaggeryd har lägst andel vuxna biståndsmottagare av befolkningen. Även kostnaden per hushåll har minskat trots att riksnormen räknats upp med 8,6 % jämfört med riksnormen för 2022. Detta påverkar också budgetutfallet som nu är lägre än vid jämförande period förra året. Prognoserna gällande den sämre konjunkturen gör att det finns en risk att ärendemängden kommer att öka, vilket kommer öka kostnaderna.

758 Integration (inkl ekonomiskt bistånd flykting)

Kontot är generellt svårbudgeterat då det bygger på osäkra intäkter från Migrationsverket. Flyktingmottagningen har varit begränsad i flera år vilket påverkar intäkterna. Mottaget för 2023 planerades först gälla 19 individer vilket sedan minskade till 7. Oklarheter utöver det gör också att mottaget av dessa 7 fördröjts och nu förmodas starta efter sommaren. Fasta årliga medel för beredskap eller att upprätthålla en flyktingmottagning kommer inte längre från Migrationsverket varför programområdet är helt beroende av ersättningar kopplade till individer. Detsamma gäller gruppen från Ukraina. För 2023 signaleras inga extra statliga medel för mottagandet av Ukrainare utan även här är ersättningen nu helt individbaserat. Kommunen ska under 2023 kunna ta emot 25 personer men hittills har enbart 1 person tagits emot. 15 personer finns i mottaget totalt.

Det bokförs kostnader för försörjningsstöd på programområdet. Bidrag till enskilda har belastat kontot med 260 tkr, vilket är lägre än budgeterat. Handläggningstiden hos de statliga myndigheterna har förlängts påtagligt. Det tar numera flera månader innan nyanlända kan få personnummer och då fördröjs inskrivning i etableringsprogrammet och försörjningsstöd behöver betalas ut. Med anledning av att etableringsersättningen inte är indexjusterad sedan den infördes blir fler och fler i etableringen också beroende av försörjningsstöd.

Programområdet 758 Integration förväntas följa budget.

Räddningstjänsten

880 Räddningstjänst:

Programområdet visar ett visst positivt resultat hittills i år. Orsak till det positiva resultatet är något lägre personalkostnader än budgeterat. Senare delen av året genererar normalt sett något högre personalkostnader än de inledande månaderna. Rekrytering av brandmän pågår vilket under året skulle kunna ge något ökade personalkostnader på grund av olika grundutbildningar som behöver genomföras. Bedömningen i nuläget är ändå att programområdet kommer att göra ett nollresultat, osäkerhetsfaktorerna är framförallt inflationspåverkan och risken för omfattande räddningsinsatser (framförallt skogsbränder) under resten av året.

893 Befolkningsskydd och krisberedskap:

Programområdet visar ett negativt utfall vilket är helt beroende av att statsbidragen för detta arbete inte har betalats ut ännu. På helåret så bedöms utfallet bli enligt budget vilket innebär att delar av de sedan tidigare sparade statliga driftsmedlen för krisberedskap kommer att tas i anspråk.

Teknisk nämnd

100 Politisk verksamhet

Mindre överskott prognostiseras, + 100 tkr.

120 Fastighetsverksamhet

Det är tidigt på året men helårsprognosen för fastighetsverksamheten bedöms idag att vara i balans mellan intäkter och utgifter. Normalt är fastighetsförvaltningen framtung i början av året p.g.a. högre uppvärmning- och vinterhållningskostnader. Programmets inflationspåverkan under 2023 kalkyleras att mildras av det statliga el-bidraget till företag som går att söka efter den 30:e maj. Förväntat statligt bidrag utgör ca 2 800 tkr till fastighetsverksamheten.

153 Gemensam teknisk administration

Helårsprognos, + 200 tkr. Programmet innehåller budgetkompensation för fastighetsförvaltning som belastar programmet med 743 tkr t.o.m. april. Budgetkompensation för fastighetsförvaltning till det skattefinansierade programmet kommer till hösten efter beslut i kommunfullmäktige. Programmet reglerar tekniska nämndens aktiva elinköpsavtal som har haft ett positivt utfall på 979 tkr t.o.m. april. Utfallet har reglerats ut till respektive elanslutning inom sina programområden.

211 Allmän markreserv – skogar

Allmän markreserv prognostiseras ge ett överskott på + 500 tkr för helår. Det kvarstår ökad skogsförsäljning kopplat till tomtmarksförsäljningen. Effekten är inte flerårig eftersom den kommunala tomtmarken som behöver avverkas i praktiken har tagit slut.

310 Kommunala gator och vägar

Helårsprognos för programmet kommunala gator och vägar är -1 000 tkr. Den negativa avvikelser för kommunala gator och vägar prognostiseras utifrån en relativt lång och intensiv vinterväghållning under början av året. I praktiken är hela budgeten för vinterväghållning intecknad om man kalkylerar in kommande beredskapsersättningar för 2023 utan kommande behov av fysiska vintervägsinsatser. Programmets inflationspåverkan under 2023 kalkyleras att mildras av det statliga el-bidraget till företag som går att söka efter den 30:e maj.

330 Samhällsservice landsbygd

Avvikelsen för samhällsservice landsbygd är -2 170 tkr utifrån de fyra första månaderna. Programmet har huvuddelen av kostnaderna i början av året eftersom vägbidragen betalas ut i början av året. Inventeringen av gårdslamporna har genomförts för att få ett helt korrekt underlag för utbetalningar av ersättning för elström till fastighetsägarna. Inventeringen underlättar kommande förnyelseåtgärder för att minska energiförbrukningen och upprätthålla funktionaliteten med gårdslampor. Helårsprognos för programmet, - 200 tkr, utifrån att staten har höjt sina bidrag till enskilda vägar vilket ökar den kommunala utbetalningen av vägbidrag till enskilda vägar.

341 Utförarresurs

Kostnaderna bedöms ligga i linje med budget.

411 Parker och lekplatser

Kostnaderna bedöms ligga i linje med budget.

541 Vatten- och avloppsrening

Helårsprognosen för vatten- och avloppsrening bedöms vara i balans mellan intäkter och utgifter. Verksamheten är finansieringsmässigt framtung i början av året. Programmets inflationspåverkan under 2023 kalkyleras att mildras av det statliga el-bidraget till företag som går att söka efter den 30:e maj.

Miljö- och byggnämnd

100: Prognosen för Politisk verksamhet är lägre än helårsbudget, då vi bedömt att vi har mindre kostnad mot budgeterat.

170: Minskat antal bygglovsansökningar skapar ett underskott mot budget, viss osäkerhet finns beroende på utvecklingen av ränteläget samt inflationspåverkan vilket ger mindre intäkter.

285: Bostadsanpassning är osäkert.

811: Prognosen visar att vi taktar med budgeten.

822: Priset på kalk har stigit, vi har fått ökat statsbidrag för detta vilket ger ett positivt resultat mot budget.

Prognosen ger en avvikelse mot budgeten med ett underskott på 68 tkr.

Barn- och utbildningsnämnd

Politisk verksamhet: Politisk verksamhet har under T1 haft högre kostnader för framförallt utbildning varför ett mindre underskott på 139 tkr redovisas. Området prognostiseras till att gå mot budget innevarande år.

Gemensamt BUN: Programmet för förvaltningsgemensamma kostnader, Gemensamt BUN, redovisar ett negativt resultat mot budget med 56 tkr. Under programmet ligger olika verksamheter som både ligger över och under budget. Budget ska äskas för innevarande år för indexuppräknade lokalkostnader Hjortsjöskolan. Prognosen för Gemensamt BUN är att vi kommer att ligga på ett nollresultat mot budget på helår 2023.

Kostverksamhet: Kostverksamheten redovisar efter T1 ett underskott mot budget med 724 tkr. Underskottet kommer främst från högre livsmedelskostnader under första tertialet. De höga livsmedelskostnaderna kommer att vara ett problem under hela 2023. I resultatet finns också ett underskott på lönekostnader på grund utökning av antal kök. Kostnaden för löner kommer dock att hålla budget på helår genom lägre kostnader resten av året. På grund av ett antal omvärldsfaktorer som påverkar tillgång och prisläge på livsmedel så räknar vi med en prognos på -1400 tkr mot budget 2023.

Skolskjutsar: Kostnaderna för Skolskjuts ligger efter T1 med ett underskott mot budget på 433 tkr. Att programmet inte håller budget beror på en högre indexuppräkning av kostnaden för skolskjuts än budgeterat. Det högre index är en direkt följd av omvärldsfaktorer som reduktionsplikten och ökat världsmarknadspris. Prognosen för skolskjutsar ligger på ett underskott med 700 tkr mot budget 2023.

Grundskola: Resultatet för Grundskolan efter T1 ligger på -1465 tkr. Utfallet skiljer sig mot budget främst på kostnadssidan. På kostnadssidan är det lönekostnader som ligger över budget med 1032 tkr. Flera av förvaltningens enheter har behövt högre bemanning än budgeterat. Fler resurser har krävts för att jobba mot högre måluppfyllelse i årskurserna 4-9 samt fler resurser i särskild undervisningsgrupp. Grundskolan i Hok har också förstärkt med fler resurser för att säkra upp undervisning i samband med sammanslagning Svenarum – Hok. Även köpta tjänster för IKE ligger högre än budget inom Grundskola då vi haft fler elever externt och elever med större behov. Prognosen för helåret 2023 är att programmet kommer att göra ett underskott mot budget med 2082 tkr. Beloppet kommer från egen verksamhet med 1500 tkr och 582 tkr från IKE.

Gymnasieskola: Gymnasieskola redovisar efter T1 ett positivt resultat på 710tkr. Resultatet kommer från kostnadssidan där vi under perioden har lägre kostnader än budget. Främst är det inom den egna verksamheten på Fenix som vi har budgeterade medel för lokaler där kostnaden kommer först till hösten. Vi ligger just nu också bättre än budget på extern gymnasieskola. För prognosen 2023 så läggs att Gymnasieskola ska gå mot ett underskott mot årsbudget med 372tkr. Underskottet kommer då från IKE då vi under hösten 2023 kommer att ha färre elever än budgeterat i den egna gymnasieskolan.

Vuxenutbildning: Program för Vuxenutbildning har efter T1 ett resultat på 3 tkr. Vuxenutbildningen har fler tjänster än budgeterat men också högre externa intäkter. Prognos för helår 2023 är att programmet ska hålla budget.

Särskola: Särskola redovisar efter T1 ett positivt resultat på 603 tkr. Driften av särskolan inom kommunen följer totalt sett budget. Överskottet i perioden kommer av att ett par elever färre än budgeterat går inom IKE gymnasieskola. Programmet prognostiseras att gå med överskott mot budget med 711tkr helår 2023. Prognostiserat överskott kommer helt från IKE.

Förskoleklass: Resultatet för Förskoleklass ligger efter T1 på positiva 339 tkr. Prognosen för helåret är att programmet kommer gå med ett mindre överskott med 65 tkr 2023 vilket hänförs till lägre kostnader inom IKE.

Förskola: Programmet Förskola redovisar för T1 ett överskott på 363 tkr. Överskottet i perioden kommer främst från ökade intäkter i form av bidrag löner samt att intäkten från föräldraavgifter ligger högre under våren än på hösten. På kostnadssidan har vi kostnader högre än budget på löner som går mot den ökade bidragsintäkten. Kostnaden för IKE är också högre under våren än budget. Prognosen läggs på att vi kommer att göra ett överskott mot budget för 2023 med 556tkr. I denna prognos kommer 500 tkr från kommunens egen verksamhet och 56 tkr från IKE

Fritidshem: Fritidshem redovisar ett resultat efter T1 på 107 tkr i överskott mot budget. Fritidshem har ökat sin verksamhet med fler barn inom verksamheten efter pandemin. Några färre elever än budgeterat i extern verksamhet ger ett mindre överskott i perioden. Prognos för helår 2023 är att programområdet kommer att gå +112tkr mot budget.

Kultur- och fritidsnämnd

Program 100, politisk verksamhet, har under perioden haft höga kostnader för arvoden. Anledningen till det är den nya nämndens introduktion som inneburit ett antal heldagar med verksamhetsbesök. Introduktionen pågår fram till juni, sedan faller kostnaderna för arvoden tillbaka.

Program 422, Sim- och sportverksamhet påverkas på intäktsidan av stängningen av Vaggeryds simhall. Vi har i stort sett inga intäkter från allmänhetens bad, badkalas och kiosk, även återbetalning av årskort kommer att påverka årets resultat. Vi har även återbetalning av de grupper (Plask och lek, Leksim) som vi inte har kunnat genomföra i Skillingaryds simhall på grund av trasig botten. Effekten av återbetalningar syns ännu inte i resultatet. Vi ser fortsatt en markant inflationspåverkan vad gäller inköp av insatsvaror som kemprodukter och papper.

Socialnämnd

Socialnämndens budgetuppföljning på driftbudgeten redovisar en positiv budgetavvikelse på 4,5 mkr.

Verksamhetsprogram Politisk verksamhet redovisar underskott på 129 tkr på grund av utbildningar och ökad sammanträdestid i den nya mandatperioden. Placeringskostnader för barn och familj leder till att verksamhetsprogram Myndighet redovisar ett underskott på 656 tkr. Negativ avvikelse mot budget på 191 tkr redovisar verksamhetsprogram Social omsorg på grund av högre personalkostnader kopplat till ökade antal ärende under perioden.

Kostnader för Bostadsanpassningsbidrag var lägre i första tertiet vilket leder till ett positivt resultat på 172 tkr. Samtliga verksamhetsprogram Verkställighet IFO, Ledning och stödsystem samt Äldreomsorgen redovisar överskott som är kopplat till vakanta tjänster under årets första fyra månader (chef för kvalitet och utveckling, chef för administratörer, dietist, 2,2 årsarbetare inom Individ och Familjeomsorgen, 4 årsarbetare inom Äldreomsorgen). Hälso- och sjukvårdsinsatser redovisar positiv avvikelse mot budget genom att sjukvården lyckats anställa sjuksköterskor som har lett till minskade bemanningskostnader i första tertiet. Funktionshinderomsorgen redovisar ett positivt resultat på 732 tkr genom att antal timmar har minskat inom personlig assistans.

Erhållna och nyttjade statsbidrag är; Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer, Äldreomsorgslyftet, Habiliteringsersättning och Familjehemsplaceringar. Äldreomsorgslyftet finansierar ett 20-tal medarbetare som studerar till undersköterska 25 % av sin heltidsanställning. Genom statsbidraget Säkerställa en god vård och omsorg finansieras verksamheten Intensiv HemRehabilitering (IHR), ökad bemanning på SÄBO från 0,56 till 0,59 årsarbetare per lägenhet samt ökad attraktivitet i arbete inom hemtjänsten genom förkortad arbetsvecka till 34 timmar istället för 37 timmar.

Prognosen för verksamhetsåret visar en budget i balans. Det positiva resultatet som har upparbetats genom minskad sjukfrånvaro och vakanta tjänster bidrar till att täcka negativa avvikelser inom områdena Myndighet och Hälso- och sjukvård. Nya EU-regel om arbetstidsdirektiv gäller från 1 oktober 2023. Huvudregel är att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Verksamheterna arbetar fram nya schema utifrån EU direktivet som kommer att påverka driftbudget negativt. Konsekvenser av regelverket kommer att hanteras och analyseras i delårsuppföljningen för augusti.

VEAB

Omsättningen är betydligt lägre än förväntat för verksamhetsområde elhandel p.g.a. lägre elpriser jämfört med budget. Elpriserna har varit historiskt höga det senaste året men har under första tertialet sjunkit något. Detta gör också att prognosen skrivs ner vad gäller försäljning och kostnader av el. Elhandeln går bra med en vinst över budget. Fjärrvärmens brottas med höga inköpspriset på bränsle. Detta gör att lönsamheten sjunker men engångsintäkter i form av anslutningsavgifter på drygt 4,1 miljoner räddar upp resultatet för verksamhetsområdet. Stadsnät gör ett bättre resultat jämfört med budget på grund av fler kunder, främst företagskunder. Entreprenadavdelning har haft fler externa uppdrag än budgeterat och därmed ökar både intäkterna och resultatet. Elnätsverksamheten ligger efter budget. Dels är omsättningen lägre jämfört med budget på grund av att kunderna har lägre elförbrukning, dels har kostnader för röjning av sly under luftledningarna inte tagits höjd för fullt ut i budgeten. Både avskrivningar och räntekostnader ligger enligt plan.

VSBö

Periodresultatet pekar på ett negativt resultat på årsbasis. Ökade kostnader på grund av inflation, och framförallt högre räntor, påverkar resultatet. Målet är att ändå genomföra åtgärder enligt antagen underhållsplan så länge kostnaderna håller sig inom rimliga gränser. Det som är upphandlat hittills håller sig inom budget och det är fler som lämnar pris än tidigare. Ökade pensionskostnader är en annan anledning till ett sämre resultat liksom kraftigt höjda taxebundna kostnader, framför allt en ökning på 15 % på fjärrvärmerna. Även kostnaden för sophämtning ökar kraftigt till följd av FNI. Trots en kraftig hyreshöjning täcker den ändå bara ca hälften av kostnadsökningen.

SÅM

Verksamhetens intäkter (-2 379) och kostnader (+2 896) visar avvikelser mot budgeten och det beror till vissa delar på att budgeten inte är periodiserad utifrån säsong, utan är rakt fördelad efter antal månader.

Intäkter från renhållning och slam ligger under budgeterade siffror med ca 2 600 tkr, men beror framförallt på ovanstående.

Intäkter för försäljning av material överstiger budget från våra ÅVC-anläggningar och omlastningsstationer med 223 tkr. Prisbilderna har sjunkit sedan 2022 men ligger fortfarande lite över budgeterad nivå.

Kostnader för administration har varit 400 tkr högre än budget och detta beror bl.a. på att vi har högre räntekostnader samt högre personalomkostnader än budgeterat. Av dessa 400 tkr avser 175 tkr högre ränta.

Kostnaderna för insamling av slam och renhållning ligger 1 300 tkr lägre än budgeterat och detta beror till stor del av samma orsak som för intäkterna, att de är rakt fördelade över året. T.ex. så sker indexjustering i renhållningsavtalet den 1:e juli och dessa kostnader har därför inte slagit igenom ännu. De lägre kostnaderna för insamlingen beror även av att åtgången av matavfallspåsar har varit lägre än förväntat.

Kostnader för förbränning av insamlat restavfall har varit 650 tkr lägre än budget vilket beror på lägre avfallsmängder kopplat till inflationen samt att förbränningsskatten på 125 kr/ton upphörde att gälla vid årsskiftet 2022-2023.

Kostnader för våra anläggningar ligger på 1 200 tkr lägre än budget för mottagning och behandling av material vilket beror på att säsongen för materialflöden in till anläggningarna inte kommit igång ännu samt att lågkonjunkturen sannolikt spelar in.

Avskrivningar för perioden hamnar drygt 200 tkr lägre än budgeterat då de planerade investeringarna ligger lite längre fram på året.

Investeringsredovisning

I investeringsredovisningen beskrivs hur investeringar fördelas per nämnd samt fördelning på skattefinansierad verksamhet och affärsdrivande verksamhet. Exploateringsverksamhet redovisas separat.

Investeringsverksamhetens ekonomiska utfall inkl. VA under de första fyra månaderna uppgår till 47,3 mkr. Skattefinansierade investeringar utgör 37,7 mkr. Här har kommunfullmäktige långsiktigt ett mål kopplat till god ekonomisk hushållning som pekar på vikten av egen finansiering, det vill säga en 100 % i självfinansieringsgrad. Skälet till att det måste vara så är att låneskulden ökar när investeringarna överstiger de medel som finns i kassan. I takt med att låneskulden blir högre ökar amorteringskravet på kommande generationer, likaså räntekänsligheten.

Den taxefinansierade verksamheten är i kommunens vatten- och avloppsverksamhet (VA), som t.o.m. april har en nettoutgift på 2,1 mkr.

INVESTERING PER NÄMND, mkr	Nettobudget helår 2023	Nettoutgift 202304	Nettoutgift 202204	Budget 2020 -2023
Kommunstyrelsen	9,3	-0,8	0,4	32,7
Räddningstjänsten	5,4	0,0	0,2	10,9
Teknisk nämnd	184,3	46,2	12,4	457,9
Kultur och fritidsnämnd	5,3	1,3	0,4	13,5
Barn och utbildningsnämnd	6,3	0,5	0,6	13,7
Socialnämnd	1,6	0,1	0,6	15,3
Miljö och byggnämnd	0,5	0,0	0,0	1,0
Summa	212,7	47,3	14,6	545,0

Not: Exploateringsredovisning ingår inte i tabellen för investeringar

Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten redovisas skild från investeringsredovisningen och objekten redovisas som omsättningstillgång då avsikten är att sälja mark inte att behålla den.

Under nuvarande mandatperiod är nettoinkomster för exploatering budgeterade till 46,4 mkr.

Under perioden januari – april 2023 har redovisats exploateringsinkomster på 0,3 mkr. En del av summan utgörs av nyttjanderättsavtal, som kan omvandlas till försäljningsinkomst.

Under kommande år är prognosen i nuläget att väsentliga investeringsinkomster kommer i takt med att tomter försäljs, framförallt på exploateringsområdet Stigamo.

Exploateringsverksamhet, mkr	Nettobudget helår 2023	Nettoinkomst 202304	Nettoinkomst 202204	Budget 2020-2023
Kommunstyrelsen	8,7	-4,6	-30,2	-237,3
Teknisk nämnd	15,1	4,3	0,8	44,5
Summa	23,8	-0,3	-29,4	-192,8

I tabellen nedan redovisas hur nedlagda utgifter fördelar sig på verksamhetsområden såsom förskola, grundskola, gator och vägar, anläggningar för utomhusidrott osv.

INVESTERING PER PROGRAM, mkr	Nettobudget helår 2023	Nettoutgift 202304	Nettoutgift 202204	Budget 2020 -2023
Kommunstyrelse	8,1	0,0	0,0	18,2
Fastighetsverksamhet	34,3	13,1	2,6	59,6
Datakommunikation	1,0	0,1	0,4	4,0
Räddningstjänst	5,3	0,0	0,2	10,9
Gator och vägar	61,7	9,9	3,2	96,4
Maskiner	0,6	0,3	0,0	1,9
Transportmedel	0,4	0,0	0,0	0,9
Parker lekplatser	1,5	0,2	0,1	10,6
Idrottsplatser	3,3	0,6	0,1	7,2
Sim och sporthallar	0,8	0,5	0,0	1,3
Friluftsbad	0,2	0,0	0,0	1,0
Bibliotek	0,2	0,0	0,0	0,6
Konst och kultur	0,8	0,1	0,2	3,0
Vatten och avloppsrening	31,9	9,6	-0,7	94,4
Kosthåll	0,0	0,0	0,0	1,0
Grundskola	54,7	4,5	7,7	124,7
Gymnasieskola	5,5	8,1	0,1	15,0
Förskola	0,0	0,0	0,0	32,8
Kulturskola	0,1	0,1	0,0	0,2
Socialförvaltning gem/daglig verksamhet	0,6	0,1	0,1	12,9
Äldreomsorg	1,2	0,1	0,6	36,4
Trygghetsboende	0,0	0,0	0,0	11,0
Miljö- bygg	0,5	0,0	0,0	1,0
Summa	212,7	47,3	14,6	545,0

Not: Exploateringsredovisning ingår inte i tabellen för investeringar

Redovisning av olika typer av investeringar

Investeringarna i nedanstående tabeller delas upp i olika verksamheter beroende på finansieringsform. De affärsdrivande verksamheterna betalas av taxekollektivet via avgifter och taxor långsiktigt, medan exploateringsverksamheten ska finansieras genom försäljning av de bearbetade områdena. Självfinansieringsgraden av investeringar i den skattefinansierade verksamheten har som mål att uppgå till 100 %.

Affärsdrivande verksamhet, mkr	Nettobudget helår 2023	Nettoutgift 202304	Nettoinkomst 202204	Budget 2020 -2023
Vatten och avloppsrening	31,9	9,6	-0,7	94,4
Summa	31,9	9,6	-0,7	94,4

Skattefinansierad verksamhet, mkr	Nettobudget helår 2023	Nettoutgift 202304	Nettoutgift 202204	Budget 2020 -2023
Summa	180,8	37,7	15,3	450,6

Större pågående, inte slutredovisade, investeringsprojekt t o m 2023-04-30

Aktuella ENSKILDA STÖRRE INVESTERINGSOBJEKT Mnkr	Inkomster	Utgifter	Nettoutgift	Total budget	Avvikelse mot total budget
Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive	0,0	37,8	37,8	44,3	6,5
Reinvestering fastigheter	0,0	11,2	11,2	10,2	-1
Fenix 2 år 2020 och framåt	0,0	15,7	15,7	15	-0,7
Fenix 1 utflyttat bibliotek, personalutrymme	0,0	4,0	4,0	3,0	-1,0
Nya Götafors skola markanläggning inkl. redskap	0,0	5,2	5,2	9,0	3,8
Hjortsjöns camping, upprustning servicebyggnad	0,0	3,7	3,7	3,3	-0,4
Markanläggning för ersättningslokal Vårdcentralen Skryd	0,0	2,6	2,6	4,0	1,4
GC väg Skillingaryd - Badplats Linnerydssjön (del 2)	0,0	7,4	7,4	10,8	3,4
Elektrifiering o uppgradering av kommunal järnvägsinfrastruktur	0,0	1,8	1,8	6,3	4,5
Bro Kapellgatan Vaggeryd	0,0	1,6	1,6	11,06	10,0
Kapacitetsåtgärder och tillbyggnad arv i Skryd	0,0	36,3	36,3	42,5	6,2
VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok	0,0	36,1	36,1	34,5	-1,6
Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät	0	3,9	3,9	5,1	1,2
Expl. VA norr om travbanan	0,0	5,3	5,3	5,5	0,2
VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult	0	3	3	8	5
VA Bostadsområde Sörgården	0,0	2,4	2,4	5,6	3,2
VA Hok 14 tomter	0,0	2,9	2,9	3	0,1
Expl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsområde Sörgården	0,0	9,7	9,7	12,2	2,5
Expl. gata Norr om travbanan	0,0	10,3	10,3	21	10,7
Expl. Industriområde Stigamo	-13,7	164,2	150,5	257,4	106,6
Expl Hok 14 tomter	0,0	3,6	3,6	4,5	0,9

Skattefinansierade investeringsprojekt

Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive

Pågår och är försenat på grund av omfattande vattenskada under entreprenadtiden. Den inträffade två veckor före planerad slutbesiktning. Entreprenören har nu ett pågående försäkringsärende där man mycket omsorgsfullt återställer allt. Vi har fått ordna med ersättningslokaler och kostnaderna för dessa kommer att hanteras via vår försäkring. Klart maj 2023. Skolan öppnar höstterminen 2023.

Reinvestering fastigheter

Större genomförda arbeten under T1: Furugården – renovering Kastanjen 3 & 4. Fenix 1 – renovering i samband med ombyggnad av bibliotek. Fågelfors förskola – renovering av samtliga avdelningar samt ny ventilation. Sörgården-renovering ordinarie lägenheter Berget. Gästgivaren 2 (g:a banken) – takbyte och renovering av f.d banklokal, byte av ventilation. Fenix 2 – renovering och underhåll i samband med åtgärder, samordnas för att lokalerna är tomma.

Fenix 2 år 2020 och framåt

Konkreta åtgärder påbörjades under våren 2022 och har under året inneburit: Ny markanläggning på innergård, nya större hänggrännor och stuprör. Ombyggnad av utfackning mellan fönster, nya glasningslister, tätning av fasadelement och inte minst rivning av golv och ny ventilerad golvkonstruktion. Under slutet av året påbörjades ommålning, golvläggning och återställning av snickerier. Återflyttning kommer påbörjas i maj och slutbesiktning görs i början på juni. Skolan öppnar igen höstterminen 2023.

Fenix 1 utflyttat bibliotek, personalutrymme

Lokalanpassning har genomförts under hösten enligt skolans önskemål och är nu slutfört.

Nya Götafors skola markanläggning inkl redskap

Avtal tecknades med husleverantör/hyresvärd i juli, därefter vidtog detaljprojekteringsarbete. När markavtal tecknats och bygglov hade vunnit laga kraft kunde markarbetena påbörjas i november. Osäkerhet har funnits kring om leverans- och montagetid men husleverantören har nu preciserat tidsplanen och huset är färdigställt i mitten av juni 2023. Delar av skolgården kommer dock inte vara tillgängliga vid skolstart. Skolan öppnar höstterminen 2023.

Markanläggning för ersättningslokal Vårdcentralen Skryd

Markanläggning i princip klar- linjemålning kvarstår, ekonomisk slutreglering återstår.

GC väg Skillingaryd - Badplats Linnerydssjön (del 2)

Projektet är i utförandefas. Byggnationen är färdig till sommarens cyklande badgäster 2023.

Elektrifiering och uppgradering av kommunal järnvägsinfrastruktur

Projektering och tekniska lösningar för byggnation har gjorts, synkning ur säkerhet- och funktionalitet pågår med Trafikverkets systemhandlingar för huvudbanan. Projektet kan inte genomföras eftersom Länsstyrelsen återtagit statsbidraget som var en finansieringsförutsättning för genomförandet. Omprövning av Länsstyrelsens beslut är begärd.

Bro Kapellgatan Vaggeryd

Framtagande av underlag för upphandling pågår samt utredning av tekniska detaljer med Länsstyrelsen som inte beslutats av Mark- och miljödomstolen.

Hjortsjöns camping, upprustning servicebyggnad

Under 2019 färdigställdes stora delar av en ny servicebyggnad. För 2020 fanns 850 tkr i budgetplaneringen. I budgetprocessen 2020 lyftes behov av 250 tkr för att färdigställa latrintömningen i anslutning till servicehuset. Dessa medel beviljades. Dessa 250 tkr rymdes väl inom de 850 tkr som sedan tidigare låg i budgetplaneringen. Under 2020 genomfördes av olika anledningar aldrig arbetet med latrintömningen. 250 tkr omfördelades till budget 2021. Arbetet med att färdigställa latrintömningen genomfördes i enlighet med fattade beslut under sommaren 2021. Senare har det uppdragats att medel som fanns i budgetplaneringen för 2020 redan måste ha varit upparbetade innan 2020. Detta sammantaget gör att projektet redovisar ett negativt utfall motsvarande -400 tkr.

Affärsdrivande investeringsprojektKapacitetsåtgärder och tillbyggnad avloppsreningsverk i Skillingaryd

Projektet är i slutförandefas. Tillbyggnation av skivfilterhall. Krav på förbättrad reningsteknik p g a nytt tillstånd. Budgeten bedöms hålla.

VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok

Kommunen har ett skadeståndsanspråk i projektet. Om skadeståndsanspråket faller ut i kommunens fördel klaras budgetnivån. Om inte, beräknas projektet överskrida budget.

Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät

Långtidsprojekt, som förväntas hålla budget över tid.

Expl VA norr om travbanan

Utbyggnation av kommunalt VA till industriområdet norr om Bondstorpsvägen. Projektet är klart. Budgeten bedöms hålla.

VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult

Föreläggande från länsstyrelsen om att bygga ut kommunalt vatten och avlopp till fastigheter utmed Käringasjön, Sandsjön och Fängen. Budget baseras på en grovkalkyl som behöver revideras längre fram i projektet.

VA Bostadsomr Sörgården

Arbetet fortskrider och budgeten beräknas hålla.

VA Hok 14 tomter

Arbetet fortskrider och budgeten beräknas hålla.

ExploateringExpl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsomr Sörgården

Markarbetena för Sörgårdens andra etapp pågår, tomtsläpp sker i maj.

Expl gata Norr om travbanan

Projektet är färdigställt för verksamhetsetablering och byggnation. Det kvarstår framtida kostnader inom projektet så som asfaltsslitlager och vissa infrastrukturåtgärder samt återställning av naturmark.

Expl. Industriområde Stigamo

Området utgör 190 Ha. Inom området pågår markförsäljning och byggnader uppförs. Sedan tidigare har området försetts med kommunal infrastruktur där merparten av huvuddelar är utbyggda, elnät, fiber, fjärrvärme, gator, vatten- och avlopp m.m. Flera serviser till sålda tomter har anlagts. Några infarter har flyttats på exploatörens begäran och bekostnad. Det kvarstår att förse östra sidan mot väg 846 med vatten- och avlopp samt in- och utfarter mot väg 846. Förbättrad angöring till riksväg 30 kommer troligtvis behövas i samband med ny järnvägssträckning Byarum –Tenhult. Nuvarande angöring till riksväg 30 bedöms inte fungera då hela området är utbyggd utifrån förväntad trafikvolymen som uppstår inom LogPoint-området oberoende av nybyggnation av järnväg. Bygga vägar inom området kommer att förse med slitlagerbeläggning när serviserna till tomterna har anlagts. Återställning av naturmark planeras ske i år på ytor ut mot statlig väg och utjämningsmagasin, ca 15 hektar. Total försäljningsintäkt för området utgör drygt 300 000 tkr.

Expl Hok 14 tomter

Markarbetena pågår, tomtsläpp sker i maj.

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD

Vaggeryds kommun, box 43, 568 21 Skillingaryd | Besöksadress: Bangårdsgatan 2, Skillingaryd
Tel: 0370-67 80 00 | E-post: info@vaggeryd.se
www.vaggeryd.se | [Facebook.com/vaggerydskommun](https://www.facebook.com/vaggerydskommun)